

MURAVIDÉK

Murántul és Muraköz heti értesítője
Informativni tednik za Prekmurje in Medjimurje

Előfizetési ára: Belföldön negyedévre 15 Din., félévre 30 Din egész évre 60 Din. Minden más európai államba csak előre fizetve s legalább fél évre 40 Din., egész évre 80 Din. Amerika bármely államába csak egy évre és előre fizetve két (2) USA Dollár.

Hirdetési ár □ cm-ként: Szövegközt és nyílttér 1.25 Din., rendes 0.75 Din., apróhirdetés 0.50 Din és az illeték; többszörinél engedmény. — Hirdetéseket kizárólag a „Prekmurska Tiskarna“ veszi fel és számolja el.

Csekk számla száma: 12980.

Megjelenik minden vasárnap. Előfizetési bérlet a kifejezett felmondásig fennáll.

Reklamációk: előfizetési ügyben a kiadó hivatalhoz, hirdetési ügyben a nyomdához és szerkesztési ügyben a felelős szerkesztőhöz küldendők.

Kéziratok, melyek nem adatnak vissza, legkésőbb minden kedd (apró hirdetés minden szerda) d. e. 10 óráig küldendők be kizárólag „Muravidék“ szerk. M. Sobota“ címre.

Szerkesztő — tulajdonos
KÜHAR ISTVÁN.

X. Évf.

Murska Sobota, 1931. szeptember 20.

38. Szám.

A választói névjegyzékek összeállításáról szóló törvény.

A törvény e hó hetedikén szentesített. Főbb rendelkezései a következők:

1. A választási névjegyzék, amelynek alapján a választásra jogosultak szavazhatnak, állandó. Ha e törvény életbe lép, ugy a községi előljáróságoknak tíz nap alatt össze kell állítani az állandó választási névjegyzéket, az 1927. évi szeptember 11. választás névjegyzékeinek alapján. Az összeállítás utáni 24 órán belül két eredeti példányban az illetékes járásbíróshoz kell betérjeszteni jóváhagyás céljából. Ahol nincs járásbíró, ott a törvényszékhez kell betérjeszteni. Az állandó választói névjegyzékbe mindenkit be kell vezetni, aki választójoggal bír és két hónapja egy helyben lakik, — ez utóbbi az állami tisztviselőkre nem vonatkozik. Ahol több szavazó hely van, ott minden szavazó hely részére kell névjegyzéket készíteni, és a törvényszék vagy járásbíró két napon belül jóváhagyja azokat; de ha nem felelnek meg a törvényes előírásoknak, visszaküldi a községi előljáróságnak, hogy két napon belül egészítse ki.

2. Választó joga minden 21 éves, született vagy naturalizált állampolgárnak van.

5. A névjegyzéket minden év január 1. és 30. között hivatalból kell kiegészíteni, minden jogosult választót — (ki nem áll valami büntetés alatt) — be kell venni, akiket törölni kell, azokat törölni.

6. Minden névjegyzéket legkésőbb február 5.-ig az illetékes bírósághoz kell felterjeszteni jóváhagyás céljából. A bíróságnak öt nap alatt össze kell hasonlítani a levéltárban levő eredetivel és azon a kiigazításokat elvégezni.

8. Minden jóváhagyott névjegyzéket közszemlére kell tenni a községi előljáróságnál és illetékes bíróságnál.

10. A névjegyzék kiigazítását a községi előljáróságnál mindenki kérheti írásban vagy szó-

ban, a szükséges okmányok csatolásával.

18. Aki a kiigazításnál szándékosan kihagy valakit, a törlendőt nem törli, 3 hónapi elzárásra és háromezer dinár pénzbüntetésre ítéltető.

Ha a jogtalanul beirt vagy törölt személyek száma meghaladja a tizet, öt évig terjedhető fogház lehet a büntetés. Ez lesz büntetése annak is, aki szándékosan nem törli azokat, kik bármi okból választási jogosultsá-

gukat elvesztették. Ha községi előljáróság nem terjeszti be a törvényes határidőn belüli a választói névjegyzéket, a mulasztásért felelős személyt hat havi fogházzal lehet sújtani.

A törvény átmeneti rendelkezései szerint a legközelebbi első parlamenti választások alkalmával az egyes határidők meg rövidülnek.

Ez attól függ, mikor jelenik meg a választást elrendelő ukáz.

A Népszövetség közgyűlése e hó hetedikén megnyílt Genfben.

A Népszövetség 54 tag állama közül 52 képviselteti magát a közgyűlésen. A delegátusok közül három miniszterelnök és huszonegy külügyminiszter van jelen. Elnökké ismét Titulescu román delegátust választották meg. Mexikót, amely államnak a kérelmét egyszer már elutasították, most felvették a Népszövetségbe. Valószínű, hogy a közeljövőben Brazília és Argentína is képviseltetni fogja magát a Népszövetségben.

Az osztrák német vámunió kérését a népszövetségi tanács elintézte, miután tudomásul vette, hogy ugy Németország, mint Ausztria lemond erről a tervről.

A Népszövetség ülésének továbbbi folyamán megválasztották a tisztikart is. Az egyik alelnök Gróf Ap-

ponyi Albert lett, míg felesége az ötödik főbizottságnak lett az előadója. Ez a bizottság a leánykereskedelem kérdésével foglalkozik. A közgyűlés egyik fontos eseménye volt Grandi, olasz külügyminiszter beszéde. Azt mondta, hogy — csökkentsük a háborús fegyverek mennyiségét és látni fogjuk, hogy lehullanak azok a falak is, amelyek az egyes államokat gazdasági téren elválasztják. A leszerelés a Népszövetség legfontosabb feladata. Általában, a Népszövetség minden szónoka a leszerelés mellett van. A román delegátus minden állammal való megneemtámadási szerződésről beszél, az eszt delegátus pedig Európai államszövetséget javasol. A francia, olasz és török delegátusok tárgyalnak a magyar külügyminiszterrel.

Politikai hírek.

714.865.000 dinárral csökkentik az állami kiadásokat. Az a miniszteri bizottság, amely a királyi kormány határozata értelmében a takarékosági rendelkezések meghozatalával foglalkozik, már több értékes intézkedést tett. A pénzügyminiszter elé egy határozatot terjesztett a bizottság, amely határozat szerint az állami kiadások összes csökkentése a különböző költségvetési ágakban összesen 914.865.000 dinárt tesz ki. Ezenkívül még különböző más rendelkezéseket is hoztak, ame-

lyeknek célja szintén az állami kiadások csökkentése. Ezek között foglal helyet az is, hogy a megüresedett állásokat, amelyekre pályázatot irtak ki, nem lehet a jelen költségvetési évben betölteni. Ugyancsak a többi megüresedő helyet is csak a miniszterelnök különleges jóváhagyásával lehet betölteni. Hasonló intézkedéseket hajtottak végre az önkormányzati költségvetésekben, hogy azon a téren is csökkentsék a kiadásokat.

A kedvezményezett Ag-

rárbank hitelek adhat a kivitel céljaira a kedvezményezett kiviteli társaságnak. Ezeket a hitelek az állam garantálja. Ez a törvény kiegészítése a buza, rozs és búzaliszt kiviteléről szóló törvény harmadik szakaszának.

Amerika javaslata a jövő évi leszerelési konferenciára. A konferencia semmiesetre sem halasztható el. Az Egyesült államok javaslata szerint öt egymásután következő évben öt százalékos leszerelést kell végrehajtani úgy, hogy az ötödik év végén a leszerelés huszonöt százalékos legyen, azaz a jelenlegi haderők egy negyedét minden körülmények között leépítik.

Francia-német találkozás Berlinben. A vámunió tervnek a napi-rendről levétele után most a francia államférfiak berlini látogatása került előtérbe. Eddigi hírek szerint a francia miniszterek szeptember 26. és 27.-én lesznek Berlinben. Tanácskozásai anyagát most állítják össze.

Az angol király bejelentette, hogy a nemzeti szükségállapot tartamára civillistája egyötödéről lemond. Ez ötvenezer fontot jelent. Az angol királyi család tagjai hasonló arányban lemondanak nemzeti jövedelmekről.

Az osztrák kormány megkapta az átmeneti francia kölcsönt. Ötvenmillió frankot kap Ausztria, amely ezután nyugodtan megvárhatja a népszövetségi kölcsönt. Francia vélemény szerint ez a kölcsön nagyon hozzájárul az európai válság megoldásához.

Sztalin helyzete megrendült. A bolsevikok már most nem titkolják, hogy tervük nem sikerült. Az öt éves terv sikertelensége valószínűleg el fogja söpörni a helyéről Sztalin, akinek pozíciója a sikertelenségek miatt erősen megrendült.

A hágai döntőbírózág többségének határozata szerint a tervezett német-osztrák vámunió ugy a genfi jegyzőkönyvvel, mint a saint-germaini szerződéssel összeegyeztethetlen.

Az Európa bizottság negyedik ülészaka végetért. A bizottság munkáját a Népszövetség elé terjesztik.

Amerika sorsára hagyja Európát, ha elhalasztják a leszerelési értekezletet. Castle külügyi ál-

Dne 20 septembra t. l. ob 1/2 3 uri popoldne se vrši na igrišču S. K. Mure

prvenstvena nogometna tekma

S. K. RAPID, MARIBOR : S. K. MURA

prvo moštvo

prvo moštvo

lamtitkár nyilatkozott a genfi forrásból származó értesülésről, mely szerint Franciaország a leszerelési értekezlet elhalasztását javasolja. Az államtitkár kijelentette, hogy az amerikai nép az értekezlet elhalasztásába nem nyugodna bele. Ellenében lemondana arról, hogy együtt működjenek Európa népével a béke nagy művén. Az amerikai kormány az értekezlet elhalasztását jelentő hivatalos közleményre a legmesszebbmenő rosszszalással válaszolna. Ha a leszerelési értekezletet ezúttal elhalasztanák, ugy kétségessé válnék az értekezlet lehetőség. Párizsban azt állítják, hogy Franciaország ilyen lépést nem tett s nincs szándékában tenni.

Az olasz állam és a Vatikán kibékülése. Musszolini levelet küldött XI Piusz pápának, amelynek tartalmáról eddig nem adtak ki hivatalos jelentést. Beavatott körök értesülése szerint Musszolini örömet és megelégedését fejezi ki a levélben az egyház és az állam kibékülése fölött és közli a Szentatyával, hogy rövidesen látogatást tesz a Vatikánban.

Csehszlovákiában kormányváltást várnak. A szeptember 27.-re kitűzött községtanácsi választások alkalmával a nép alighanem döntő ítéletet mond Udrzal polgári és szocialista koalíciós kormány fölött. Az új kormány valószínűleg Švehla volt miniszterelnökkel alakul meg, kiért a cseh agrárpárt határtalanul lelkesedik.

A hadi adósságok súlya egész Európára nehezedik. Flandin francia pénzügyminiszter és Edge az Egyesült Államok nagykövete Párizsban tárgyalásokat folytattak a Hoover moratoriumra, az angol pénzügyi helyzetre és a hadiadósságok kérdéseire vonatkozólag. Ez a három kérdés szoros kapcsolatban van egymással. Francia politikai körök szerint Anglia pénzügyi nehézségei a német pénzügyi bajokból erednek, a hadi adósságok súlya pedig egész Európa gazdasági életére ránehezedik. Amerikai hírek megerősítik, hogy Vasingtonban ismét tárgyalás alá vették a hadiadósságok problémáját. Valószínű, hogy a hadiadósságok kérdése Amerikában rövidesen nagy jelentőségű kérdéssé válik.

Spanyolországban Madrid fővárosban a polgári gárda különítményei fogságba hurcolták azt a hat tábornokot és két tengernagyot, akik Primo de Rivera diktatúrájának szereplői voltak. A foglyokat a katonai fogházban őrzik, kik a parlamenti vizsgálóbizottság elé fognak kerülni, amely a diktatura bűneit van hivatva kideríteni és megtorolni. Barcelonában a politikai vizsgálati foglyok a rossz bánásmód miatt éhségstrájkot kezdtek. Szaragosszában munkások és csendőrök között fegyveres összecsapások voltak, Táviró összeköttetés el van vágva. — A spanyol parlament külön bizottsága vád alá helyezte Alfonso királyt.

Az angol pénzügyi válság idején teljesen szünetel Anglia külügyi politikája. Az angol kormány semmiféle újabb külügyekkel foglalkozó konferenciát nem hív egybe.

A magántermő szőlőről.

Hári Lipót ev. lelkész.

A báni hivatal Ljubljánában egyik legutóbbi rendeletében elengedte a falusi polgárság ház- illetve szobaadóját, a nagyobb állatoknál használatos marhalevelek bántási illetékét pedig 50 százalékkal mérsékelte. Amikor a polgárság a báni hivatal eme gesztusát örömmel vette tudomásul, hálás köszönetet mond neki e könnyűítésért. Azonban még mindig van egy bántási különleges adó, amely ugyancsak csekély pluszt jelent a bántás bevételénél, addig a fizetők részéről sokszor szigorú bírálatban részesül.

Ez az adó a magántermő szőlő (smarnica) után fizetendő adó, amelyet a báni hivatal szedett be évenként, amely ez évben 10 para minden tőke után. Én jól tudom, hogy mennyi vesződés, fáradság van ezzel a magántermő szőlővel is, azért véleményem szerint méltányos volna ennek az adónak az eltörlése, illetve mérséklése.

Eme indítványom támogatására bátor vagyok a következő nyomás érveket felhozni. Azonban ne értsen félre senki, mert eleve kijelentem, hogy ellensége vagyok minden szeszes italnak s szerintem az volna az ideális állapot, az alapozná meg az emberiség jobbiletét, ha egyáltalán semmiféle szeszes ital forgalomban nem volna és senki azt nem fogyasztaná. Vagyis száraz Európára volna szükség. Erről azonban más alkalommal fogok szólni. E cikkemben egyedül a „smarnicáról” és annak tulajdonosairól akarok néhány sorban szólni.

A magántermő szőlőre kivetett bántási adó igen csekély jövedelmet jelent, míg a fizető polgárság jogosan panaszkodik miatta, hogy miért kell öneki a saját földjébe ültetett magántermő szőlőtől adót fizetni. Vegyük csak tekintetbe a helyi viszonyokat. Mert Prekmurje északi részén hiába akarunk nemes szőlőket telepíteni, ennek eredménye igen csekély lesz, sőt mondhatnám — egyenlő a nullával. És miért? Először azért, mert a talaj nem megfelelő, másodsor az oltott szőlő igen kényes, ezért beható gondozást, ápolást kíván, mert ha kellőleg nem gondozzák, akkor nem terem, sőt pár év alatt ki is pusztul. Erre a nemes szőlő tulajdonosok azt fogják mondani: hát, tessék gondozni, ápolni s akkor még a rosszabb talajban is jó lesz az oltott szőlő. Igen ám, de ki gondozza és mivel? Mint már a hatóságok előtt is ismeretes és tudott dolog az, hogy a mi vidékünk férfitalaksága tavasz kezdetén elmegy kenyér után, hogy családja számára megkeresse a betevő falatot. Itthon maradnak az asszonyok, öregek és a gyermekek. Ezek pedig nem bírják, de nem is tudják gondozni az oltott szőlőt. Míg ellenben a magántermő nem kényes, azt még az itthon maradtak is megpiszkálják egy kicsit és megvan a kapálás, permetezni, kénporozni nem kell, kis szalmával odaerősítik a karróhoz, a hosszú hajtá-

sokat egyszerűen lesaratolják. Mikor pedig eljön az ősz, ők is szüretelhetnek, sőt az idegenből hazatérő kenyérkereső néhány kis hordócska bort is talál a kamrában, legyen az bár smarnica. (Jó az annak, aki az ecetes almalét is jónak tartja. Szerk.)

Az oltott szőlő jó talajt és gazdag trágyázást is kíván. De a mi szegény földművesünk hol vegye a jó talajt, hol a jó trágyát? Ami csekély jobb földje van, az alig elégséges kis káposzta, krumpli, kukoricának. Csak szemléljük meg a magántermő ültetvényeket Prekmurje északi részén, az mind olyan helyen van, ahol valamikor hasznavehetetlen, terméketlen, bokrokkal benőtt agyag vagy kavicsos földek voltak; ezeket nemcsak hogy szántónak nem lehetett használni, de még legelőnek sem. Ezeket a kigyó és gyík fészkeket irtotta ki a mi parasztunk és betelepítette magántermő szőlővel. Az oltott szőlő még jó, gazdag trágyázást is kíván. A mi földművesünk pedig jó trágyája nincsen, hiszen még a legsilányabb szalmáját is kénytelen marhájaival megetetni. Azt pedig ne gondolja senki, hogy fenyőfa tűből és bükkfa levélből jó is kiadós trágya képződhetne s ezzel hiába akar ná valaki a nemes szőlőjét megtrágyázni, mert az fűtőt nem hozza soha.

Bizonyos vagyok benne, hogy fenti érveimre a nemes szőlő birtokosoktól azt a feleletet kapnám: hogyha igaz, hogy sem megfelelő talaja, sem jó trágyája nincs a prekmurjei földművesnek, akkor ne foglalkozzon szőlővel, ne akarjanak mindenáron szőlőt tartani és szüretelni. Igaz, hogy ilyenformán e kérdés legkönnyebben elintézhető. Én azonban nem állapodhatok meg a kérdésnek ilyen való megoldásánál, hanem tovább megyek s ezért még néhány érvet fel fogok sorakoztatni a smarnica, illetve magántermő szőlő egy részének megmaradása és adómentessége mellett.

Mint már többször kifejtettem e lap hasábjain, de máshol is, hogy a mi prekmurjei népünk, különösen az északi részén lakó nép, nagyon szegény. Tavasszal megy és tél elején jön, hogy szerény megélhetését biztosítsa. Néha bizony egy pohár bort is szeretne inni, mert néha szivesség munkásai, vendégei is vannak, lakodalom vagy keresztelés alkalmával. Ezek pedig megkívánják a bor. Amikor pedig karácsony felé levág egy kis malacot, akkor egyszer mégis jól akar élni és vigadni. A vendéglőből azonban nem hozhat bort, mert az drága, 12—18 dinárt nem képes fizetni 1 liter borért a mai viszonyok között. Ezért kell meghagyni a magántermő szőlőjét s annak egy részét adómentesíteni, hadd mondassa a mi földművesünk is, hogy van neki bora, hogy néha ő is ihatik, hiszen neki jó a smarnica bora is.

A végső érv, amely a magántermő szőlő ellenségei, illetve az oltott szőlő birtokosok részéről elég gyakran hangoztatik az, hogy a direktor (smarnica) szőlők bora méreg, aki azt issza, az idővel megbolondul.

Ez még nincs bebizonyítva. Sőt erre vonatkozólag ellenérvet hozhatok

fel. Mert minden borban, legyen bár a legjobb fajtából való, — van bizonyos mennyiségű méreg, amely nagy mennyiségben öl. Ha valaki mérték nélkül issza az oltott szőlő borát, annak a szervezete idővel szintén összeroppan. Néhány évvel ezelőtt alkalmam volt megtekinteni a Stenjeveci (Zagreb mellett) elmeógyógyintézetet, ahol nagyon sok előkelő, magasállású uriembert ápoltak, akik valamikor nagyon sok szeszes italt fogyasztottak (nem smarnica bort) és az juttatta őket a bolondok házába. Tehát ne gondoljuk azt, hogy csak a smarnica mértéktelen ivásától lehet megbolondulni, hanem a nemes szőlő borától is, sőt attól többen, mint a smarnicától.

Én a magántermő szőlő kérdést a következőképpen ajánlanám megoldani:

Prekmurjében a falusi lakosság számára engedje meg az illetékes hatóság azt, hogy minden család legalább 1000 (ezer) magántermő tőket tarthasson adómentesen, aki ezen felül akar tartani, az adóztassék meg akármilyen kulcs szerint. Vagy egy másik mód: minden 15 éven felüli családtagra engedni 200 liter magántermő bort adómentesen, akinek ezen felül teremne és nem fogyasztaná el, mint mustot, azt fogyasztási adó alá venni.

Ez az én szerény véleményem, de így gondolkodnak a mi magántermő szőlőbirtokosainak is Prekmurjében. Adjuk meg hát mindenkinek a megélhetéshez való alkalmat és a szükséges eszközöket, mert az élethez mindenkinek joga van.

HIREK.

HETI NAPTÁR

1931. SZEPTEMB. hó 30 nap 39 hét.

A hét napjai	Róm. kath.	Protestáns
20 Vasár.	17. Eusták vt.	16. n. Trin.
21 Hétfő	Máté ev.	Math. Ev.
22 Kedd	Móric vt.	Moritz
23 Szerda	Tekla sz. vt	Hoseas
24 Csüt.	Rupert	Johann k
25 Péntek	Kleofás	Kleophas
26 Szomb.	Ciprian vt.	Cyprianus

Vásárok:

21. Črensovci, Sv. Peter (Ljut.), 22. Szt. Ilona (Csakovec), 28. D. Lendava.

Kereskedelmi árak:

100 kg.	Buza	Din.	160—170
"	Rozs	"	160—
"	Zab	"	180—
"	Kukorica	"	150—
"	Őzles	"	—
"	Hajdina	"	—
"	Széna	"	60—100
"	Bab cseres.	"	180.—
"	Vegyes bab	"	120.—
"	Krumpli	"	60—70
"	Lenmag	"	—
"	Lóhermag	"	—
Bika	4.—	4.50	5.— 6.—
Üsző	4.—	4.50	5.— 6.—
Tehén	1.—	2.—	3.— .—
Borju	—	5.—	6.— 7.—
Sertés		8.—	8.50 —
Zsir I-a			16.— 18.—
Vaj			30—
Szalonna		10.—	12.—
Tojás 1 drb.			0.75

Valuta:

100 Doll. (USA) adnak itt	5600 Din-t
100 Kandai Doll.	" " 5520 "
100 Schil. (Bécs)	" " 790 "
100 Frankért (Páris)	" " 218 "
100 Liráért	" " 292 "
100 Pengőért	" " 970 "
100 Márkáért	" " 1315 "
100 Pezoért (Urug.)	" " 1800 "
100 Pezoért (Argen.)	" " 1400 "
100 Cseh kor.	" " 168 "

— **Tüz.** F. hó 11.-én éjjel fél egy órakor kigyulladt Sável János vanecsei malomtulajdonos szalmafedes lakóháza, s a vele egybeépített gazdasági épülete. Az egész tetőzet a rajta levő szénával együtt, még mielőtt megérkeztek volna a fecskendők, a tűz martalékává lett. Az ólak és a gazdasági épület majd teljesen leégett, míg a lakóház falai részben megmaradtak. Az ingóságokat a puconci tűzoltóság és a házbeliek mentették ki. A kár 35.000 Din., míg biztosítva csak 12.000 volt. A tűz gyújtogatásból keletkezett.

— **Biciklinyereg lopás.** Kellemetlen meglepetés érte Nemes Miklós állatorvost. Kedden este biciklijét a Kirbisch-féle kocsmá falához támasztotta. Mivel ott az emberek sűrűn járnak és nem sokára közvetlenül mellette a villanylámpa is kigyulladt biztos helyen levőnek képzelte a biciklijét. Pont nyolc órakor kijött a kocsmából, a kerékpár meg volt fosztva a nyergétől. A kár 85 dinár. Nagy a nyomoruság Prekmurjében, de még nagyobb a hazug és tolvaj emberek száma.

— **Gornja Radgonában** az új vámépület fundamentumának ásása közben a föld beomlott és több munkást maga alá temetett, akik közül egy zbigovci napszámos azonnal meghalt, kettő pedig súlyosan megsebesült. — A sebesülteket a mentők a radkerszburgi kórházba szállították. — A hivatalos kiküldöttek megérkezéséig az összes építési munkák szüneteltek.

— **Lófogat és autóösszeütközés** volt 19.-én este fél 9 órakor Mélé. (Gornja Radgona mellett.) Menhárt Ruoi autójával Radenciből Gornja Radgona felé haladt. Mivel egy lófogat veszedelmesen közeledett és (szemben állva vele) az utközepétől inkább jobbra az autó felé tartott mint balra, Menhárt a gépét megállította. Obál József petajnci gazdálkodó valószínűleg a lovak ijedőssége miatt oly közel hajtott, hogy a nyerges a gépnek ugrott, a rudast magával rántotta. A bal oldali (nyerges) ló a gépben megakadt és bőrét egy tenyérryire letépte. E fájdalomtól és ijedségtől mind a két ló vágatva eliramodott. Obál kártérítést követel, mert szerinte az autó ment neki

a lónak. Néha az erős fájó reflektor fény vonza az állatot az autó elé.

ORSZÁG-VILÁG.

— **Egy gimnázista öngyilkos lett, mert megbukott a pótvizsgán.** Szanader Szevén, noviszádi tizenyolc éves gimnázista, a reálgimnázium nyolcadik osztályos tanulója a pótvizsgán elbukott. A diák hazament Csortanovcin lakó szüleihez s bukását nem árulta el. Majd mikor édesanyja már szigorúan figyelmeztette, hogy iratkozzék be a szubotcai jogi fakultásra, szobájában édes atya vadászfegyverével föbelötte magát s azonnal meghalt.

— **A Graf Zeppelin visszatért délamerikai utjáról Fridrichshafenbe.** Az utat visszafelé ugyanazon a vonalon tette meg, mint a melyiken oda ment, azzal a különbséggel, hogy a visszajövetel körülbelül tíz órával több időt vett igénybe. A léghajó óriás utja folyamán folyton összeköttetésben volt rádió útján szárazföldi városokkal, többek között Leningráddal is. Dr. Eckener kapitány Dél-Amerikából elhozott a léghajón egy fiatal embert haza. Ennek a fiatal embernek az édes anyja sirva kérte meg indulás előtt Eckener kapitányt, hozza el a fiát onnan, aki oda kivándorolt, de nem tudott ott boldogulni. Dr. Eckener teljesítette édesanya kérését s fiát magával hozta az Óceánon tülről Fridrichshafenbe.

— **Sülyedő város.** Janbert marseillesi építész megállapította, hogy a kikötő város legsűrűbben lakott része, a St. Jean negyed állandóan sülyed, úgy, hogy belátható időn belül ez a városrész a tenger színéig fog le-sülyedni.

— **Megverték az államügyészt.** Pozsonyban egy éjjeli kávéházban verekedés tamadt Tormanek Favomir államügyész és egy Borszéki nevű artista s ennek felesége között. Az államügyészt úgy megverték, hogy kórházba kellett szállítani ápolás végett.

— **A Habsburgok halottjai.** A mult szerdán délelőtt káprázatos gyászpompával temették el Budapesten a Mátyás templom kriptájába Izabella főhercegnét, Frigyes főherceg feleségét. A temetésen jelen volt a volt spanyol király is. Bécsben Lipót Szalvátor főherceget, a császári és királyi hadsereg egykori tüzérségi főfelügyelőjét temették el szintén nagy pompával a kapucinusok kápolnájába.

— **Egy jugoszláv katonai repülőgép kényszer leszállást végzett magyar területen.** Dombóvárhoz közel, Tamási környékén egy jugoszláv repülőgép kényszer leszállást végzett. Szarajevóból Zágrebbe akart repülni két hadnagy, de eltévedtek. A katonatiszteknek bajuk nem esett, de a gép teljesen összetört.

— **A Nautilus kikötött a Spitzbergákon.** Befejezte expedícióját. Szikratávirat közölte a mult szerdán a Nautilusról Koppenhágába, hogy elérte az Advent öböl partvidékét. Wilkins kapitány sarkvidéki expedíciója a Spitzbergákra való visszatéréssel be-

fejeződik. A hajó meg van sérülve, horpadások és horzsolások láthatók rajta, a melyeket jégtorlaszok okoztak. Az expedíció teljesen meg van elégedve a tudományos eredményekkel, habár az eredeti feladatot, az északi sark elérését a jég alatt nem is oldották meg.

— **Negyven esztendő az amerikai villamosszék.** Ezernyolcszázkilencvenegy szeptember havában használták először az Egyesült Államokban a villamos széket, mint kivégzési eszközt. Először egy Kember William nevű rablógylkost végeztek az új rendszer szerint. Akkor az egész világ sajtója tiltakozott az embertelen eljárás ellen.

— **A „Gráf Zeppelin“ utja Dél-Amerikába.** A „Gráf Zeppelin“ óriás léghajó tervszerűen átkelt az Atlanti Óceánon és 71 óra alatt megérkezett Pernambukóba. A mult pénteken hajnali 2 óra 40 perckor visszaindult Európába s egyenesen Fridrichshafen felé vette útját, amelyet leszállás nélkül akar megtenni. A léghajó Amerikába tizenkét utast vitt, leszállított vitelbérrel.

— **Két kis fia mellett agyonsújtott a villám egy földmivest.** A Szeged melletti Átoktanya fölött hatalmas vihar vonult el. Kiri András földmives a mezőn dolgozott s a vihar elől két kis fiával egy csöszgunyhóba menekült. A villám belesújtott a kunyhóba s Kiri Andrást megölte. Hozzá tartozói találták meg másnap halva, kisabbik fia mellette feküdt súlyosan megsérülve, a nagyobbik pedig a kimerültségtől mélyen elaludt halott apja mellett.

— **Egy légi kaland.** Svájcban egy helyen ujoncok léggömbökkel kísérleteztek. Egy léggömb háromzer méter magasságba emelkedett, amikor is villám csapott a léggömbbe. — A léggömb vezetője, Herter káplár a veszedelem láttára megparancsolta a kíséretében lévő ujoncnak, hogy ejtőernyőjével ugorjon le. Mivel ez vonatkozott, a káplár szó nélkül megragadta az ujoncot s kidobta a kosárból. Esés közben az ejtőernyő kinyílt és a katona szerencsésen földre jutott minden baj nélkül. — A káplár is hasonló képen mentette meg életét, míg a léggömb teljesen elpusztult.

— **A lebergi katonai repülő állomás parancsnoka gépevel lezuhant és szörnyethalt.** A flottaraj gyakorlatozott s a parancsnok gépe eddig ismeretlen okból lezuhant s a parancsnok halálra zuzta magát. Pilóta társa állapota reménytelen.

SPORT.

Prvenstvena nogometna tekma SK Rapid I. - SK Mura v nedeljo dne 20. t. m. popoldne ob 1/2 3 uri na igrišču SK Mura.

Po žrebu MOLNP se vrši v nedeljo ob 1/2 3 uri popoldne na igrišču SK Mura prvenstvena nogometna tekma med trenutno najboljšim moštvo Maribora z SK. Rapidom in med našo Muro.

Obe moštvi, od katerih je sicer Rapid velik favorit, bosta gotovo zastavili vse svoje sile za dosego ugod-

TON KINO

z najmodernejšo opremo
Lastnik G. DITTRICH
MURSKA SOBOTA.

RAPRICE MODERNE ŽENE
(LEICHTSINNIGE JUGEND)

V glavnih vlogah:
CAMILLA HORN in WALTER RILLA.

Režija: L. MITTLER.

100% nemški tonfilm.

Predstave se vršijo:
v **SOBOTO**, dne 19. septembra ob 1/2 9 uri in
v **NEDELJO**, dne 20. septembra popoldne ob 3 uri in zvečer ob 1/2 9 uri.

VSTOPNINA:
I. prostor 15 Din., II. prostor 12 Din. in III. prostor 7 Din.

nejšega rezultata. SK Rapid je dosegel v zadnjem času prav lepe uspehe: igral je s ASK Primorjem v Ljubljani s 2:3 ter si je najlepši uspeh zabeležil s tem, da je premagal dne 8. t. m. prvo moštvo ISSK Maribora s 2:1, katero moštvo je v zadnje nedeljo v vprvenstvenem boju katastrofalno porazilo kompletno Ilirijo s 6:2.

Na tujem igrišču bo moral Rapid očigledno dobri formi Mure, ki nastopi v svoji najboljši postavi, uporabiti vse svoje znanje, če bo hotel odnesti svojemu renomeju odgovarjajoč rezultat.

Tekma bo gotovo prav zanimiva in zelo napeta, zato vlada za njo precejšnje zanimanje.

Uspehi Rapida so vsakemu sportasu znana. Vsaka kričiča reklama je odveč, ime Rapida nam daje garancijo, da bomo videli lep nogomet.

Sportaši pridite!

Vasárnap lesz az őszi bajnoki szezon legnagyobb eseménye.

S. H. Rapid I. : S. H. Mura.

Vasárnap méri össze erejét bajnoki mérkőzés keretében a jelenleg legjobb maribori csapat S. K. Rapid, a helybeli Murával.

Rapid csapatát a drávai banság egyik legjobb együtteseinek tekinthetjük. Különösen az utóbbi időben elért szép eredményei predestinálják erre a címre. E hó 8.-án legyőzte I. SSK. Maribor csapatát 2:1-re, míg ugyanez a csapat mult vasárnap 6:2 arányban katasztrófális vereséget mért a ljubljana Ilirija csapatára.

Mura a legerősebb felállításában vesz részt a küzdelemben. A mérkőzés nagyon érdekfeszítőnek és izgalmasnak ígérkezik.

Kérjük a sportkedvelőket, hogy a mérkőzésen minél nagyobb számban jelenjenek meg. A mérkőzés délután 1/2 3-kor kezdődik.

Szerkesztő üzenete.

Franciaországban lakó olvasóink egy része nem írta le francia írásmód szerint, szépen rajzolt betűkkel a címet, ezért nem érkezik oda a lapunk. A francia postás nem tud eligazodni.

40 Din-nak megfelelő francia papírpénzt ajánlott levélben is lehet előre küldeni. Egy bank utján is elküldhetik a félévre szóló negyven dinárt. Legolcsóbban jár, ha itteni rokonának ír, hogy ő fizessen nevükben félévre előre 40 dinárt.

Ez az üzenet nemcsak Kolossa Sándornak U. Devanges a Santines Aise és Matus József Uhamband Ferme P. Rovigny Oise-nek szól, hanem mindenik franciaországi olvasónknak. Azt hiszem már e címeznél is hibásan írta vagy a Kolossa vagy a Matus e szót Aise, mert egyikük Oise-t írt, hát melyik a helyes?

Torma.

Jól megy az üzlet.

Az első segéd a pulton alszik és horkol!

Az inas odamegy hozzá és költögeti: — Segéd ur, kérem ne korholjon, még felébreszti a főnök urat, aki az irodában dolgozik.

Hasonlatosság.

Ez igazán érdekes, hogy ez a két ikerfiucska mennyire hasonlít egymáshoz!

Igen, különösen a baloldali hasonlít nagyon a másikhoz.

Vendéglőben.

Vendég: A levesemben egy-egy légy uszkál. — Mit jelentsen az?

Pincér: Bocsánat, én nem tudom azt, én nem vagyok jövőmondó, hanem pincér!

Közgazdaság.

Öfelsége szentesítette a gabona és liszteladásról szóló törvényt. — Az összes gabona és lisztkészleteket be kell jelenteni. Csak leplombált lisztet szabad vásárolni.

A törvény főbb rendelkezései a következők:

Az első szakasz kimondja, hogy az összes kereskedelmi malmok kötelesek az őrlés céljára szolgáló gabonát a kedvezményezett részvénytársaságnál vásárolni. A kereskedelmi malmok azok, amelyek gabonát vesznek és lisztet eladnak.

A második szakasz kimondja, hogy a vámörölőmalmok csak a termelők részére őrlhetnek és ezt a lisztet nem szabad eladniok.

A harmadik szakasz szerint a buza eladási árát az országban a kereskedelmi miniszter a ked-

vezményezett r. t.-val való meg-egyezés szerint állapítja meg. Ennek alapjául szolgál az I. tiszai buza, amelynek ára szeptemberre 240, októberre 250, novemberre 260, decemberi átvételnél 270 dinár. Szükség esetén a kereskedelmi miniszter az alapárakat megváltoztathatja.

Valamennyi buza- és liszt-készletet, amely a malmokban, péküzletekben, kenyérkereskedésekben, bizományi raktáron, vagy magánszemélyeknél van, ha a 200 kilogramot meghaladja, malmoknál pedig bármilyen gabonakészletet az illetékes pénzügyi ellenőrző szakasznál be kell jelenteni. Az összeirt gabona és liszt tulajdonosai megfizetik a vétel és szeptemberre érvényes eladási ár közötti különbözetet. A különbözetből befolyó összeget a gabona alaphoz csatolják, amelyből a kedvezményezett r. t. esetleges külföldi veszteségeit fedezik.

A harmadik szakasz szerint, ha e jövedelmekből kifolyólag bármilyen felesleg jelentkezik, azzal a kereskedelemügyi miniszter rendelkezik.

Az összes forgalomba kerülő lisztet leplombálják, úgy amint az elő van írva.

A törvény kilencedik szakasza előírja a szigorú büntetéseket amelyekkel a törvény ellen vétőket sújtják. — (Elzárás és pénzbüntetés.)

A törvény felhatalmazza a kereskedelmi minisztert, hogy szükség esetén a liszt és a kenyér árát rendeletileg szabályozza.

Kenyér árak.

A kereskedelmi miniszter e hó tizenegyedikén kelt rendeletével a következőleg állapította meg hivatalosan a kenyér árát.

A fehér kenyér kilója 4 Din, félféher kenyér kilója 3 és fél Din, fekete kenyér kilója 2 és fél Din.

A rendelet ellen vétők, — tehát a drágítók első esetben: 15 napi elzárás és 15 ezer dinár pénzbírsággal; második esetben 30 napi elzárás és 30 ezer dinár pénzbírsággal; harmadszori esetben az eddigi büntetéseken kívül még iparengedélyük elvonásával büntethetők.

A rendelet a hivatalos lapban való megjelenéssel együtt lép érvénybe.

Szigorúan megbüntettek egy sztáranizsai malomtulajdonost, mert engedély nélkül és áron alul vásárolt búzát. A sztáranizsai rendőrség feljelentés alapján eljárást indított Schaeffer Géza malomtulajdonos ellen, hogy engedély nélkül és nem a megszabott áron vásárol gabonát. A szabálytalanság beigazolódott s a rendőrség, hogy további példának elejét vegye, a legszigorúbban büntette meg a malomtulajdonost.

Schaeffer Gézát 5000 dinár pénzbírságra és tíz napi elzárásra ítélte a rendőrfőkapitány. — Az ügy nagy feltűnést keltő, és a magas büntetés előre láthatólag vissza fog riasztani mindenkit attól, hogy hasonló módon szerezzenek be búzát.

A ljubljanaí árumintavásár látogatóinak száma elérte a száz-**ezret**. F. hó 9 én befejeződött a vásár. A kiállításon igen kedvező kereskedelmi ügyleteket kötöttek s általában oly szép eredménnyel végződött a vásár, hogy a jövőben szintén hasonló módon lehet a vásárt megrendezni.

A newyorki City National Bank legújabb havi jelentése. A jelentésben azon aggodalom nyilvánul meg, hogy letelik a Hoover-féle moratorium év anélkül, hogy pénzügyi rekonstrukciókra használnák ki. Nem lehet remélni, hogy egy év alatt talpra állíthatják az összes acós nemzeteket. Ha viszont semmi nem történik 1932 július 1-ig, akkor a helyzet még rosszabb lesz, mint az idén.

Hoover kereskedelmi tanácsosai a három fokos sör gyártási engedélyt javasolták. A tanácsosok véleménye szerint ennek a sörnek a gyártása megengedhető lenne s nem veszélyeztetné a prohibíciós törvény elveit. Valószínű, hogy a szenátus gazdasági okokból elfogadja a tanácsosok javaslatát és ezzel rést ütnek az amerikai száraz rezsimen.

A Népszövetség szakértőket küld Bécsbe és Budapestre. Abban a bizottságban, amely a Népszövetség megbízásából Ausztriába jön az ottani pénzügyi és gazdasági helyzet alapos megvizsgálására, Franciaország és Angolország kiküldöttjei lesznek jelen. Ugyanez a szakértő-bizottság kap mandátumot Magyarország pénzügyi viszonyainak tanulmányozására is.

Amerika 200.000 tonna búzát ad el több évre hitelezve Németországnak. Az volna ugyan természetes, hogy Németország Közép-Európa gabona feleslegét venné fel elsősorban. Ez azonban most pénzügyi okokból nem lehetséges, mert most minden országra bajok nehezednek. Így tehát Németország is ott szerzi be gabonaszükségletét, ahol annak árával a legtovább adós maradhat. Egyelőre 200.000 tonna kemény buza szállításáról van szó, amelynek ára több éven át arányos részletekben lesz törleszhető.

Mindenütt növekszik a munkanélküliek száma. A munkanélküliség mindenütt emelkedőben van. — Például a külföldi országok közül augusztus 31 én Németországban számon tartottak: 4.195.000 munkanélkülit, Angliában pedig ugyanakkor

2.762.000 volt a szám, amely előreláthatólag majd januárban lesz a legnagyobb.

Halló Halló Tudják mi az ujság!

Van szerencsém az igen tisztelt n. é. közönségnek és cipésmester uraknak tudomására adni, hogy a nagy gazdasági krízis és a pénzhiány miatt nagyobb mennyiségű mindennemű kikészített bőrárúnak és cipézzkellékeknek az árát leszállítottam.

Kérem a n. é. közönséget, hogy még mielőtt tétre bevásárolnának, úgy előbb jöjjenek hozzám megtekinteni a raktáromat és meggyőződhetnek róla, hogy nálam a legjobb és legolcsóbb bőraru kapható.

Tisztelettel 4

Bartanics Géza bórkereskedő

Dolnja Lendava, Főutca 75, sz.
(Templom-tér mellett. Saját házában.)

VINO I MOŠT

Prvovrstno garanterano čisto kapelsko vino po 6 Din i 8 Din; i z ranoga grozđa prešani čisti mošt po 4 Din se dobi od 5 litrov naprej v Murskoj Soboti v vili HARTNER.

Kihirdetés.

Kihirdetem, hogy a következő két házasság egymással házasságot szándékozik kötni, um.: Lipics Vendel nőtlen, földműves, róm. kath., 25 éves alsólendvai hegy lakos, és Porédos Gizella hajadon, róm. kath., 19 éves gáborjaházi lakos.

Felhívom mindazokat, akiknek a nevezett házasságokra vonatkozó valamely törvényes akadályról vagy a szabad beleegyezést kizáró körülményről tudomásuk van, hogy ezt nálam közvetlenül, vagy a kifüggesztési helyi községi előjárósága (illetőleg anyakönyvvezetője) útján jelentsék be.

Resznek, 1931. aug. hó 31.

KULCSÁR MIKLÓS
anyakönyvvezető.

Rádiók

rádió alkatrészek
akkumulátorok
legjobb Kerékpárok
világhírű Varrógépek
jutányosan kaphatók

Nemecz János

vas- és gépkereskedésben
Murska Sobota.

AMATŐRÖK FIGYELMÉBE!

Állandóan raktáron tart mindenféle fényképeseti cikket és gépeket,

HAHN IZIDOR papírkereskedése
MURSKA SOBOTA.

Napi árban!

Elsőrangú áru!